

Excursie Eempolder en het ‘Zwanenmeer’

Koos Koopmans

Op zaterdag 7 oktober gingen we met een grote groep geïnteresseerden naar de Eempolder. GerJan en Gert gaven een inleiding over het werk van het Collectief Eemland voor het natuurlijk beheer van het gebied door een goede samenwerking tussen boeren en natuurbeschermers. En we vertelden wat over de geologische geschiedenis van het droogdal na de ijstijd en de menselijke inspanningen vanaf de middeleeuwen om het gebied te bewerken ondanks de voortdurende bedreiging van de Zuiderzee. Die moest door een minuscule dijk tegengehouden worden. Dat lukte niet altijd en daarvan getuigen nog de poelen (de waaien) achter de dijk.

Het was prachtig weer, wel met redelijk veel wind, en we fietsten naar de zomerdijk van de Eem. Ondanks het mooie weer bleken er in de polder uitgerekend vandaag niet veel vogels te zitten. Zelfs de hazen hadden het hazenpad gekozen. (Je zag ook duidelijk de hazenpaden dwars over weides en sloten.)

Als excursieleider word ik dan altijd een beetje zenuwachtig, want vogelaars zijn niet uit hun bed gekomen om alleen een rondje te fietsen door de polder zónder vogels. Alleen hier en daar zag je in de verte zo'n witte schuine streep waar een Grote Zilverreiger stond, een vogel die in aantal de Blauwe Reiger langzamerhand overklast.

Randmeren

Maar ik wist wel, als er in de polder even niks te zien is dan zullen we zeker genoeg vogels op de randmeren ontdekken. En dat was natuurlijk ook weer zo. Twee weken geleden waren het voornamelijk jonge Kuifeenden. Nu waren er vooral veel Meerkoeten, Krakeenden, een paar Brilduikers, een aantal Smienten in overgangskleed, veel Futen met grote puberjongen en... waanzinnig veel Knobbelzwanen. Echt honderden! Een prachtig gezicht, Zwanen tot aan de horizon. Het Zwanenmeer in de polder. En ook nog traditiegetrouw voor die plek: één Zwarte Zwaan met zijn rode snavel. Natuurlijk had ik met enige bravoure iedereen Zeearenden beloofd; als je de telescoop op het eiland de Dode Hond richt en je weet ongeveer waar de enorme

vogels zitten dan vind je ze meestal wel. En ja hoor: er zaten er twee in een dode boom. Even later gingen ze ook vliegen. Je zag duidelijk de gigantische spanwijdte en hun witte staart. Ook kon je goed de lange nek met de vervaarlijke snavel zien. Helaas kwamen ze niet onze kant op maar vlogen ze de Flevopolder in.

Raven

Teruglopend naar de fietsen zagen we twee Raven, waarvan er een aan een dood schaap zat te pulken. Dat schaap zal wel een blauwtong slachtoffer zijn geweest. Daarna fietsten we door de polder richting de sluis om onze meegenomen thee en broodjes te gaan nuttigen en langzaam zagen we gelukkig weer genoeg andere vogels. Een aantal groepen Kieviten (helaas geen Goudplevieren) en Spreeuwen, Holenduiven en Houtduiven, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en één eenzame Kleine Mantelmeeuw. Een Tapuit – een vrouwtje – liet zich goed bewonderen op een hekje en we zagen

Zwarte Zwaan op het Gooimeer
17 oktober 2023 | Jaap Kamp

ook een paar Witte Kwikstaarten en Kneuen. Toch ook wel redelijk veel Grauwe Ganzen en ook die enorme en lawaaierige Canadese Ganzen waren er natuurlijk. Hier en daar een paar Slobeenden, Smienten, Krakeenden en Wilde Eenden.

Er waren veel Torenvalken in de lucht, een aantal Buizerds vliëgend en op molshopen gezeten, en een Blauwe Kiekendief vrouw met witte stuit joeg laag over de plasdras-percelen. Dat bracht het aantal roofvogelsoorten op vier. Ik hoopte nog op de Eemnesser Slechtvalk, maar nee, die kwam niet.

Vlak voordat we op de Wakkerendijk aankwamen zagen we tussen een grote groep Nijlganzen (met jongen... altijd met jongen...) een Casarca. Die zie ik wel vaker daar in de randmeren maar deze bijzonder gekleurde eend? of gans? maakte ons tochtje af.

Het echte seizoen van de wintergasten moet nog komen maar met deze dag namen we een voorschotje daarop.

Zwarte Zwaan op het Gooimeer, 15 november | Marcel Pomp

